

LÜGANUSE

vallaleht

Nr 8 (73), september 2024

Kevadsuvine lilleilu Lüganuse vallas

Käesoleva aasta kevadsuvine lilleilu Kiviõli kesklinnas on pälvinud nii meie külaliste kui ka vallaelanike tähelepanu. Lisaks Kiviõlile on lilleilu märgatud Püssis, Sondas, Maidlas ja Savalas.

Lüganuse valla suvelillede istutuse, hoolduse ning noorhaljastuse hoolduse hanke võitis 2024. aasta veebruaris OÜ Viru Haljastus. Nii

said nad varakult hakata ette valmistama suviseks hooajaks.

Viru Haljastuse poolt rajatud ja hooldatud on ka mõned aastad tagasi loodud püsikute peenar Kiviõlis Metsa tänaval.

Viru Haljastus asub Männiniidul Ulvis, Vinni vallas, Lääne-Virumaal ning firmat esindab juhatusel liige Katrin Valler.

Täname Viru Haljastust ja Kat

rinit ning tema tublit meeskonda südamega tehtud töö eest, loodame taas koostööle ka 2025. aastal.

Facebookis on firma tegemistega ja kaunite piltidega võimalik tutvuda kasutaja Männiniidu aiand all.

Anu Horn
Arenduse- ja planeerimisteenistuse juht

Fotod: Viivian Päll

**Lüganuse Vallavalitsus korraldab
LÜGANUSE VALLA ARENGUKAVA 2024-2035 ja
LÜGANUSE VALLA EELARVESTRAATEGIA 2024-2028
eelnõude avaliku väljapaneku 30. septembrist
kuni 14. oktoobrini 2024. a.**

Lüganuse Vallavalitsus kiitis heaks ja suunas oma 18.09.2024 korraldusega nr 608 avalikule väljapanekule Lüganuse valla arengukava 2024-2035 ja Lüganuse valla eelarvestrateegia 2024-2028 eelnõud.

Avalik väljapanek toimub alates 30. septembrist kuni 14. oktoobrini 2024.a. Lüganuse valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/et/arengukava5>

Arengukava ja eelarvestrateegia täiendus- ja muudatusettepanekuid saab esitada 15. oktoobri kella 16.00-ni vallavalitsuse kantseleis aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald, 43199 või e-posti aadressil valitsus@lyganuse.ee

Ettepanekud palume esitada kujul :

- muudatusettepaneku esitaja nimi ja kontaktandmed;
- muudatusettepaneku põhjendus;
- olemasoleva dokumendi tekst või väljavõtte tabelist;
- välja pakutav muudetud arengukava tekst või väljavõtte tabelist.

Arengukava ja eelarvestrateegia eelnõude avalik arutelu toimub 16. oktoobril 2024 algusega kell 17.30 Lüganuse Vallavalitsuse saalis Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald.

Lisainfo: Kristiine Meister, arendusspetsialist, tel: 5336 3008, e-post: kristiine.meister@lyganuse.ee

Arvamust avaldama ja kaasa rääkima on oodatud kõik huvilised!

Fotod: erakogu

Lüganuse maarahva laat läks korda

7. septembril toimus Lüganuse maarahva laat, mille eestvedajaks on MTÜ Lüganuse Küla Selts. Laadal kaubeldi kõige tavapärasega, mis aiast ja põllult saada. Taimede ja istikute müüjaid oli seekord veidi vähem kui tavaliselt. Loomulikult ei puudunud laadalt puidust käsitöö

ja vanavara.

Kohalviibijaid tervitas vallavolikogu esimees Andrea Eiche ning andis külaseltsile üle tänukirja silmapaistva tegevuse eest kogukonna edendamisel. Laadapäeva juhtis Jaan Kirss, laada meeleolu hoidsid üleval Mäetaguse puhkpilliorkester, Lüganuse kapell ja

Kohtla-Järve Gümnaasiumi orkester.

Ka vallavalitsuse ja volikogu töökas meeskond oli kohal. Ametnikud suhtlesid vallakodanikega, rääkisid arengukavast ja tutvustasid projekte, mis on lähitulevikus planeeritud. Ei puudunud ka maitsvad pannkoogid. Et valmis

olla sügiseseks pimedaks ajaks, jagati helkureid.

Traditsiooniliselt oli laadal oma koht oksjonil ja õnneloosil. Aitäh korraldajatele ja laada külastajatele! Kohtume järgmisel aastal!

LVL

Lüganuse vallavanem Dmitri Dmitrijev võtab vallakodanikke vastu **esmaspäeval, 21. oktoobril 2024, kella 15.00-17.00** Lüganuse vallamaja saalis (Keskpuiestee 20, Kiviõli).

TEATED

Palume kõigil, kellel hakkab sellel või järgmisel aastal täituma 70- eluaasta, edastada juubeliteotuse saamiseks oma arveldusarve number Lüganuse vallavalitsuse sotsiaalteenistusse tel 332 5876, 502 1246, e-post: eda.tarno@lyganuse.ee või tel 332 5843, 5566 0630, e-post: anne.kalamae@lyganuse.ee

Lüganuse valla Kiviõli linna Välja tee detailplaneeringu kehtestamine

Lüganuse Vallavalitsus teatab planeerimisest § 139 lõike 4 alusel, et kehtestas 04.09.2024 korraldusega nr 585 Kiviõli linna Välja tee detailplaneeringu.

Kiviõli linna Välja tee detailplaneering algatati Lüganuse Vallavalitsuse 05.09.2023 korraldusega nr 468. Detailplaneeringuala hõlmab Lüganuse vallas Kiviõli linnas Välja tee 15, Välja tee 13, Välja tee 11, Välja tee 9, Välja tee 7, Välja tee 5, Välja tee 3, Välja tee 1, ja Välja haljasala kinnistuid. Algamise taotlusega esitatud materjalide ülevaatamisel lisati planeeringualasse veel neli järgnevat katastrüksust: Välja tee, Välja tee 2, Välja tee 4 ja Välja kraav. Planeeringulahendusega saab tutvuda Lüganuse valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/detailplaneeringud>.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk oli maa sihtotstarvete muutmine, täiendamise mahu muutmine ja hoonete maksimaalse kõrguse muutmine. Detailplaneeringu koostamisest huvitatud isik on SA Ida-Virumaa Investeeringute Agentuur. Detailplaneering on kooskõlas kehtiva Kiviõli linna üldplaneeringuga ning koostamisel oleva Lüganuse valla üldplaneeringuga. Detailplaneeringuga kaasneb positiivne majanduslik mõju uute ettevõtete ja töökohtade lisandumise näol. Pikaajaline negatiivne mõju puudub, kuid ehitustegevuse ajal võib suureneda müra- ja vibratsioonitase.

MITTETULUNDUSÜHING VIRUMAA KOOSTÖÖKOGU AVAB

tegevuspiirkonna ühisstrateegia aastateks 2023–2030 rakendamiseks LEADER-meetme projektitoetuste esitamiseks esimese taotlusvooru.

Projektitoetuste taotlemise avaldusi saab esitada e-pria kaudu 28.10 - 07.11.2024

AVATUD MEETMED:

MEEDE 1 – ettevõtlus

*Meetme eesmärk - VIKO piirkonnas on arenenud mikroettevõtlus, turismindus ning kõrgema lisandväärtusega töökohad. Toetatakse investeeringuid.

MEEDE 2 – kogukonnad ja elukeskkond

*Meetme eesmärk - VIKO piirkonnas on arukad, võimekad ja tervislike eluviisidega kogukonnad, paranenud elukeskkonna kvaliteet. Toetatakse nii ühistegevusi kui ka investeeringuid.

Infopäev taotlejatele toimub 15.10.2024 algusega kell 18.00, aadressil Kiviõli tee 8, Lüganuse alevik, Lüganuse vald, Ida-Virumaa Osalemiseks palume eelnevalt registreeruda info@viko.ee või kodulehel www.viko.ee.

Rohkem teavet LEADER-meetmetest taotlemise kohta www.viko.ee ja www.pria.ee.

Ootame taotlejaid (mikroettevõtjad, MTÜ-d, SA-d, KOV-id) Lüganuse vallast, Viru-Nigula valla Aseri piirkonnast ja Vinni valla Rägavere piirkonnast.

MTÜ VIRUMAA KOOSTÖÖKOGU

Lüganuse Vallavalitsus palub kõigil vallaelanikel kontrollida rahvastiku-registri kontaktandmeid

Riigiasutused ja kohalikud omavalitsused kasutavad elanikega suhtlemiseks rahvastikuregistrisse kantud kontaktandmeid. Seetõttu on oluline, et registris kajastatud andmed oleksid õiged. Puudulike või ebakorrektsed andmed korral ei ole võimalik puudutatud osapoolte infot edastada. Selleks, et saaksime Teile saata vajalikku infot, palume kontrollida ja vajadusel uuendada rahvastikuregistrisse kantud kontaktandmeid.

Rahvastikuregistri andmeid on võimalik ise lihtsalt uuendada. Selleks tuleb logida sisse e-rahvastikuregistri portaali www.rahvastikuregister.ee, valida teenus „Minu andmed“ ja kontrollida ning vajadusel parandada andmed. Sama toiming tehke ka oma laste või eestkostetavate eest.

Kaasava eelarve 2024 võitnud idee – Kiviõli koertepark

Lüganuse valla kaasava eelarve ettepanekute rahvahääletusele laekus tähtaegselt viis ettepanekut, millest kolm suunati avalikule rahvahääletusele. Hääletusest said osa võtta kõik Lüganuse valla vähemalt 16-aastased elanikud. Kokku osales hääletusel 226 inimest.

2024. aastal on Lüganuse valla eelarves kaasava eelarve ellu viimiseks ette nähtud 20 000 eurot.

Rahvahääletuse tulemusena osutus võitjaks Kaissa Käosaare poolt esitatud ettepanek „Lüganuse valla koerte harjutus- ja jalutusväljak „Kiviõli koertepark“, mis kogus 112 hääletust ning mille eesmärgiks on lemmikloomade pidamiskultuuri arendamine Lüganuse vallas. Koerte harjutusväljak annab lemmiklooma omanikele võimaluse koeri aiaga piiratud alal treenida ja õpetada, tegeleda erinevate koerte spordialadega, võimaldab korraldada erinevaid üritusi ja võistlusi ning aitab kaasa

lemmikute sotsiaalsele suhtlemisele ilma kaasakodanikke häirimata.

Koertepargi ehitustööd on lõppenud ning koeraomanikud võivad oma lemmikutega käia väljakul sportimas ja jalutamas. Koertepark

asub Kiviõli linnas hästi ligipääsetavas kohas (Kooli haljasala 1), kus on kõik koerte jaoks vajalikud atraktsioonid olemas.

Viimastel aastatel kaasava eelarve raames teostatud objektid on Püssi linna madalseiklusrada, Lü-

ganuse kirikusild ja Liimala ranna laudtee. Juba lähemal ajal algab ideekorje 2025. aasta kaasavas eelarvesse, mis lõpeb 2024. aasta lõpus.

LVL

Postiteenus Kiviõlis tuli rahvale lähemale

Alates septembrist jätkab Omniva (Eesti Post) tegevust Lüganuse Valla Raamatukogu (endise Kiviõli Linna Raamatukogu) ruumides. Loodame, et teenus on muutunud kogukonnale veelgi mugavamaks.

Kevadel anti vallale teada, et muutunud olukorra tõttu on plaanis sulgeda Kiviõli postkontor. Lüganuse Vallavalitsus oli kindlalt

postiteenuse jätkamise poolt ning läbirääkimiste tulemusena saavutati kokkulepe, et postiteenuse osutamist Kiviõli linnas siiski jätkatakse. On oluline, et koostöös Omnivaga, saame ühiselt panustada postiteenuste kättesaadavuse tagamisse Kiviõli linna ja kogu valla elanikele.

Lüganuse Vallavalitsus

Foto: LVL

Rõdude remont ja renoveerimine: olulised tähelepanekud

Rõdude seisukord kortermajades võib olla väga erinev. Mõned rõdud vajavad vaid väiksemaid hooldustöid, samas kui teised võivad vajada põhjalikumat remonti või isegi täielikku renoveerimist. Tõsisemate kahjustuste korral võib olla majanduslikult mõistlikum ehitada täiesti uus rõdu, selle asemel et püüda olemasolevat konstruktsiooni parandada.

RÕDUDE KAHJUSTUSED JA REMONT

Kortermajade rõdude peamisteks probleemideks on betoonpaneelide, piirete ja kinnituselementide kulumine ning rõdu põranda ja seinade liitekohtade veekindluse puudumine. Vanad rõdukonstruktsioonid on tihti valmistatud betoonist ja metallist, kus aja jooksul hakkavad lagunema nii konstruktsioonielemendid kui ka viimistlus. Vanemate rõdude puhul esineb sageli ka armatuuri roostetamist ja betooni pragunemist, mis tuleneb külma ja niiskuse vaheldumisest.

Kahjustused tekivad sageli niiskuse tungimisest konstruktsioonidesse, mis on tingitud ebapiisavast hüdrosolatsioonist või vale rõdukaldade tõttu tekkinud veekogumist. Seetõttu on oluline tellida spetsialistidelt hoone välispiirete ekspertiisi, mis aitab välja selgitada rõdude tegeliku seisukorra ja vajalike remonditööde ulatuse.

RÕDUDE REMONDI ETAPID

Rõdude renoveerimist võib jaotada mitmeks tasemeks olenevalt kahjustuste ulatusest ja tööde keerukusest:

- rõdude hooldusremont – väiksemate vigade parandamine ja pinna katte uuendamine, mis pikendab rõdu eluiga ja kaitseb seda edasiste kahjustuste eest;
- osaline uuendamine – näiteks rõdupiirete vahetamine. Vanad ja rasked betoonpiirded asendatakse tihti tänapäevaste ja kergemate lahendustega, näiteks alumiiniumkonstruktsioonidega, mis on vastupidavamad ja turvalisemad;

• täielik renoveerimine – kõik rõduosad uuendatakse või remonditakse põhjalikult. See hõlmab betoonpõranda, armatuuri ja piirete asendamist või parandamist. Vajadusel valatakse uus betoonplaat ning kogu rõdu ehitatakse uuesti üles;

• uue rõdu ehitus – kui rõdu konstruktsioon on ulatuslikult kahjustatud, on mõistlik kaaluda täiesti uue rõdu ehitamist. Uued rõdukonstruktsioonid võivad olla metallist või betoonist ning konsoltsioonidele kinnitatud süsteemidega või lisatoetustega postidele.

EKSPERTIISI JA KORTERIÜHISTU ROLL

Enne tööde alustamist on vajalik tellida spetsialistidelt ekspertiisi, et hinnata rõdude seisukorda ja määrata kindlaks vajalikud parandusmeetmed. Rõdude seisukorda hinnatakse põhjalikult ning auditi tulemused annavad juhised edasisteks sammudeks, olgu selleks hooldusremont või täielik renoveerimine.

rimine.

Korteriomandi- ja korteriühistuseaduse § 4 lg 1 ja lg 4 järgi kuuluvad hoone fassaad ja rõdud kaasomandi hulka, mida haldab korteriühistu. Suuremaid ümberkorraldusi, mis lähevad kaugemale tavapärasest hooldusest, ei saa teha ilma korteriomanike nõusolekuta. Kokkulepete abil saab paika panna rahastamise ja kasutamise seotud küsimused.

KOKKUVÕTE

Rõdude õigeaegne hooldamine ja renoveerimine tagab nende pikaajalise vastupidavuse ning ohutuse. Korteriühistu ja spetsialistide koostöö on oluline, et tagada hoone ja selle rõdude konstruktsioonide korrashoid. Hooldamata rõdud võivad hiljem nõuda ajamahukat ja kulukat remonti, seega on mõistlik probleeme ennetada ja regulaarselt hooldustöid teostada.

Lüganuse Vallavalitsus

Teade kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja mõjude hindamise (sh keskkonnamõju strateegilise hindamise) programmi avalik väljapaneku kohta

Kaitseministeerium korraldab ajavahemikul 17.10.2024–15.11.2024 kaitsetööstuspargi riigi eriplaneeringu (REP) asukoha eelvaliku lähteseisukohtade (LS) ja mõjude hindamise (sh keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH)) programmi avaliku väljapaneku. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada REP-i asukoha eelvaliku LS-de ja mõjude hindamise (sh KSH) programmi kohta arvamust ning esitada ettepanekuid.

REP-i eesmärk on planeerida kaitsetööstuspark laskemoona, lahingumoon, lõhkematerjali ja

lõhkeaine tootmiseks ning selle tootmiseks vajalik taristu. REP-iga kavandatakse tööstuspargi täpne asukoht ning tingimused tööstuspargi baastaristu ja tootmishetiste projekteerimiseks ja ehitamiseks.

REP-i planeeringuala hõlmab maa-alasid kolme kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvas neljas planeeringualas: Ida-Viru maakonnas Lüganuse vallas (630 ha), Lääne maakonnas Lääne-Nigula vallas (150 ha) ja Pärnu maakonnas Pärnu linnas (3330 ha). Planeeringuala suurus kokku on ligikaudu 4110 ha. Kaitsetööstuspargi kavandatav suurus on ligikaudu

100 ha. Eesmärgiks on leida kaitsetööstuspargile üks asukoht nelja planeeringuala piires, kuid REP-i ja KSH käigus selgub, kas lõhkeaine tootmine ja laskemoona tootmine saavad toimuda ühes asukohas või on lõhkeaine tootmiseks vajalik leida teine asukoht.

Lüganuse valla territooriumil asub kaks REP-i planeeringuala: Varinurme külas asuv Põhja-Kiviõli põlevkivikarjääri planeeringuala ning Aidu külas ja Aidu-Liiva külas asuv Aidu karjääri planeeringuala.

LS-de ja mõjude hindamise (sh KSH) programmiga saab tutvuda

avaliku väljapaneku ajal Kaitseministeeriumi kodulehel <https://kaitseministeerium.ee/et/planeeringud/kaitsetoostuspark> ja Lüganuse valla kodulehel ning paberakandjal Lüganuse vallavalitsuses (Keskpuiestee 20 Kiviõli linn) ja Maidla rahvamajas (Maidla tee 56, Savala küla) asutuste lahtiolekuaegadel.

Avaliku väljapaneku vältel saab LS-de ja mõjude hindamise (sh KSH) programmi kohta esitada kirjalikke arvamusi ja ettepanekuid kuni 15.11.2024 aadressil info@kaitseministeerium.ee või Kaitseministeerium, Sakala 1, Tallinn 15094.

Foto: Soonurme Külaselts

Soonurme kogukonna suvised lood

Traditsiooniliselt tähistasime suve algust jaanipäevaga, kus kokku tuli rahvast lähemalt ja kaugemalt. Toimusid jaanimängud väikestele ja suurtele. Tantsuks mängis ansambel Tuulest Viidud.

3. – 4. augustini toimus reis Lõuna-Eestisse. Külastasime Mooste mõisa, Leevaku külaseltsi, kohtusime Leevakul meie endise perearsti Liivia Lipu ja tema abikaasa Helduriga. Leevaku külaselts korraldas meile kohalike vaatamisväärsustega põneva ekskursiooni Leevakul ja Rāpinas. Õhtul vaatasime koos suveteatrit „Leevaku kullakaevur“. Teisel päeval külastasime Vana Jüri seebipoodi Kolossovast Võrumaal, kus pood oli nagu kunstigalerii ning kuuldasime huvitavaid lugusid seebi tegemisest. Uudistasime Piusa koobastes ja külastasime sealset keraamikapoodi. Lõuna-Eesti maitseid saime nautida Taarka Tarõs Obinitsas. Obinitsas tutvusime ka Lenna Kuurma Ilmaveere keskeusega, luuletaja Kauksi Ülle ja tema elukaaslase kunstnik Evar Riitsaare muuseumi ja kunstisaaliga. Põlvamaal võttis meid lahkelt vastu Peri külaselts, kus tutvustati meile kohalikku muuseumi ja projektidest saadud ehitisi. Reis lõppes kaunis Signe aias, kus saime kaasa osta lilli.

24. augustil tähistasime Soonurme külapäeva ja Soonurme Külaseltsi 5. juube-

lislünnipäeva. Kõige kaugem külaline oli Saaremaalt, kes jutustas oma lapsepõlvemälestusi Soonurmes veedetud aegadest. Koos kogukonnaga avasime PRIA toetuse abil saadud soojuskiurguri, projektori ja projektori ekrani pakendid, mis olid sünnipäevakingitused. Sõime juubelitorti ja tantsisime ansambli Detail saatel.

Ootame teid meile külla ja meie üritus-

tel osalema. Meiega on tore, käime teatris, reisidel, teeme töötubasid, tähistame koos tähtpäevi, plaanis on reisirajade õhtud ja kohtuda huvitavate külalistega.

Päikeseline soe suvi jättis toredad mälestused.

Naima Soppe
Soonurme Külaselts

Foto: erakogu

525 aastat Piilse küla esmamainimisest

Sel aastal möödub 525 aastat Piilse küla esmamainimisest ajalooürikuis. Laupäeval, 24. augustil 2024 tähistasime seda külaplatsil Piilse küla päevaga. Oodatud olid endised ja praegused elanikud ning nende järeltulijad, sõbrad ja tuttavad naaberküladest ning kõik teised huvilised.

Päev avati lipu heiskamisega ning avasõnad ütles Maris Kriisa, tuletades meelde küla minevikku ning tõdes, et mõned elulised kitsaskohad valla keskustest kaugemates piirkondades on jätkuvalt samad kui 34 aastat tagasi, mil toimus esimene küla päev. Meeles peeti küla vanimat elanikku, Elju Veiserit. Kõlama jäi mõte, et külas on alati olnud ja on siiani erivanuses lapsi, kellel on asendamatult roll küla elavana hoidmisel.

Päev jätkus kontserdiga kohalike elanike poolt. Igas vanuses muusikud mängisid pille ning tantsijad esitasid nende saatel pärimuslikke tantsu. Uuemate viiside järgi tantsisid lapsed. Sõna võtsid Lügane valla esindajad. Kontsert lõpetati kõigi kohalviibijate ühislauluga „Kuni su küla veel elab“.

Simmaniks oli muusikat mängima kutsutud Ansambel Talent, kelle saatel hiliste õhtutundideni jalga keerutati. Tantsupauside ajal tõmmati keset tantsuplatsi Purtse jõgi ning visualiseeriti selle ümber endiste ja praeguste talude asupaigad koos elanikega. Korraldati mõned mängud ning huvilised said kõhutäidet soetada kohalike laste üles seatud kohvikust.

Kui Piilse külas elab ametlikel andmetel 26 elanikku, siis küla päeva tähistama oli tulnud 57 inimest. Korraldajad tänavad kõiki osavõtjaid ning pikaajalise meeldiva koostöö eest Maidla Jahimeeste Seltsi, Leino Tammanni ja Lügane valla.

Neenu Täpsi

Tutvustati Püssi paisu likvideerimise ja kärestik-kalapääsu rajamise projekti

16. septembril toimus avalik infopäev Püssi paisul, Purtse jõel. Infopäev toimus projekti LIFE IP CleanEST raames koostöös Kliimaministeeriumi ja Keskkonnaagentuuriga.

Ürituse käigus tutvustati Püssi paisu likvideerimise ja kärestik-kalapääsu rajamise projekti, mille eesmärk on parandada kalade rändetingimusi Purtse jõel ning parandada jõe ökoloogilist seisundit. Keskkonnaagentuuri kalastikuekspertidid tegid kohapeal näidiskalapüügi ja rääkisid Purtse jõe elustikust. Projekti raames tehakse koostööd ka kohaliku omavalitsusega, et samaaegselt rekonstrueerida paisuga seotud sild ning rajada kergliiklustee

LIFE IP CleanEST projekt on teinud Püssi paisu likvideerimiseks ja kalapääsu rajamiseks ettevalmistusi alates 2019. aastast, sealhulgas on läbi viidud keskkonnamõjude hindamine ning kaalutud erinevaid lahendusvariante. Ürituse käigus tutvustati tehtud töid ja edasist plaani, samuti arutati võimalikke töödega seotud häiringuid.

Infopäeval osalesid ja andsid ülevaate tööde käigust: Mari Sepp, LIFE IP CleanEST projektijuht; Vladimir Svet, Eesti Vabariigi taristuminister; Dmitri Dmitrijev, Lügane valla vanem; Einar Kärgerberg, Keskkonnaagentuuri kalastiku seire peaspetsialist; Tarvo Klaasimäe, töövõtja Insenerihituse AS projektijuht; Laila Meister, Purtse Jõe Arenduskeskus MTÜ keskkonnaliikumise eestvedaja.

LVL

Fotod: Viivian Päll

Külaliikumise Kodukant maapäev 2024

Alustada tahaks tänasõnadega Ida-Virumaa Alutaguse, Jõhvi, Toila ja Lügane Vallavalitsustele ning Narva-Jõesuu Linnavalitsusele, kes leidsid võimaluse meid toetada ja tegid nii meie delegatsiooni osavõtu külaliikumise Kodukant poolt Võrus korraldatud 15. maapäeval võimalikuks.

Tahaks veel meenutada ka seda, et esimese maapäeva korraldas 1996 aastal Ida-Virumaa Külade Esindus Narva-Jõesuus. Täna on see seda korraldanud kõik 15 maakonda.

Olen püüdnud gruppi kokku saada nii, et kaasatud oleksid maakonna kõik vallad ja Narva-Jõesuu linn, kelle koosseisu kuuluvad ka külad. Aitäh neile, kes leidsid aega meiega koos kaks tordat päeva veeta.

Võru maapäeva teemaks oli „Vunki küladele“ ja see erines eelmistest mitmel moel. Kohe alguses pakuti meile Võru maitseid – omapäraseid väikesi suupisteid. Suupistelaua „Võrumaa maitseid“ koostamisel oli kasutaud 50 protsenti mahetoodangut. Samuti 50 protsenti Uma Mekk märgisega võrumaist toodangut. Seejärel traditsioonilised avasõnad Võru linnapealt Kalvi Kõvalt, president Alar Kariselt, regionaal ja põllumajandusministri Piret Hartmanilt, korraldajatel ja väike kontsert kohalikele esinejatele ning üheskoos eri piirkondade esindajatega ühislauluks tuli lavale Nedsaja Küla Bänd. Meid esindas Aare Rebban, esitati laul „Küla elab“. Sellele järgnes iga maakonna delegatsiooni ühispiilt presidendi ja ministri ning maakaardile oma maakonna pusletüki sobitamine. Ja käes oligi aeg leida üles enda valitud teema mõttetalgutele sõitev buss ja uue seltskonnaga teele asuda. Mõttetalgud toimusid seitsmes eri külas Võrumaal järgmistel teemadel:

1. Kuidas hoida paigaidentiteeti ja põ-

Foto: erakogu

liskultuuri kaasaegses Eestis?

2. Kuidas olla kogukonnana arvestatav partner KOVile ja riigile?

3. Kuidas kasvutada noortes kogukonnatunnet ja panustamistahet?

4. Kuidas müüa kultuuri, aga kogukonda mitte maha müüa?

5. Kuidas suured muutused kogukonna kasvatamise eesmärgil tööle panna?

6. Kui palju maksab üks kooskäiv kogukond?

7. Kuidas kogukond leevendab vanemaaliste kõrvalejäämist ja üksinduseriski?

Mõttetalgute tulemuste kokkuvõtteid olid aluseks järgmisel päeval hääletatava dokumendi „XV Eesti külade maapäeva sõnumid Eesti juhtidele ja külakogukondadele aastateks 2024-2026“ koostamiseks.

Õhtuks kogunesid kõik 264 registreerinud osalejat Värska Kuurortravikeskusesse, et jätkata juba meelelahutusliku osaga. Pärast majutust ja õhtusööki jõuti käia ka ujumas ning siis tantsupõrandale Nedsaja Küla Bändi saatel jalga keerutama. Järgmisel hommikul lõpetati päev käima,

kuulati eelmise päeva lühikokkuvõtteid mõttetalgute, tehti valik (hääletati) maapäeva lõppdokumenti minevate sõnumite kohta. Toimus arutelu maapäeva edasise formaadi kohta. Ühine otsus – maapäev oli, on ja jääb. Ühendusi on alati võimalik töö käigus teha. Huvitav oli kuulata maapäevaliste poolt kokku pandud sõnumit leelotajate poolt esitatuna, Contra mahlakas sõnapruugis võro keeles esitatuna, muistendina esitatuna ja eesti keeles esitatuna.

Ja siis ühispiilt, lõunasöök ja saidki otsa kaks tordat päeva. Oli meeldiv kokku saada vanade tuttavatega ja sõlmida uusi tutvusi.

Aitäh kõikidele meie delegatsiooni liikmetele, kes leidsid aja, võimaluse ja tahtmise veeta meeldiv nädalavahetus Lõuna-Eestis. Suur tänu ka korraldajatele, kes tagasid tegusa nädalavahetuse.

Täpsem materjal tutvumiseks on leitav : <https://kodukant.ee/tegemised/maapaev/>

Kaja Niinlaup
Ida-Virumaa Külade Esindus
Juhatuse esimees

Kaunis kodu 2024

Nagu traditsiooniks saanud, kuulutas Lüganeuse Vallavalitsus konkursi „Kaunis kodu 2024“,

et tunnustada inimesi, kes on oma koduümbruse kujundamisel vaeva näinud. Tähtjaks, 1. augustiks esitati konkursile seitse kandidaati. Valisime välja kaks heakorrastatud kodu – perekond

Merileet-Kalle kodu Püssi linnas ja perekond Tammanni talu Kulja külas.

Viivian Päll
Avalike suhete spetsialist

Eve ja Lembit Merileet-Kalle kodu avar ja hooldatud muruplats laiub teeäärsete suurte mändideni.

Eelkõige haarab silma hoolitsetud muru, seejärel rikkalikult õitsevad lillepeenrad.

Igati peab leidma oma Ukuaru – see on peategelase Minna elutarkus Veera Saare raamatust „Ukuaru“.

„Meie leidsime oma Ukuaru 2006. aastal. Oli me pikka aega pealinna elanikud. Peale poja sündi tundsiime, et linnakärast on küllalt. Abikaasa Lembit soovis tagasi tulla oma kodukohta Püssi. Mina olen Kunda tüdruk, kuid soovisin vastupidi Lembitule alustada midagi uut täiesti tundmatus kohas,“ räägib Eve.

Kuna abikaasa Lembitu ema elab Püssis, hakkas mehele silma müügis olev maja. Käidi seda kaemas ja süda oli võidetud. Eve jutustab: „Me ei vaadanud, mis siin on, vaid seda, mida sellest teha annab. Kõige enam paelusid krundi piiril kasvavad põlismännid, sest selliste puude olemasolu on omaette väärtus.“

2006. aasta aprilli lõpus saabus Püssi. Üriti korter, kuna maja vajab põhjalikku remonti. Ja algas töö – eluaegne töö. Esmalt tuli teha krundile sissesõidutee, et ehitusmaterjali tuua – pinnas üles, parooda ja killustik peale. Meeletus koguses rämpsu hävitamine – mitu suurt ehitusjätmete konteinerit. Enim aega võttiski lammutamine ja eeltööd.

Kevade tulles oldi üsna optimistlikud, täis entusiasmi ja teadmist, et sügisel saab kolida majja. Tegelikult valmisid sisetööd lõplikult alles 2022. aasta sügisel. 2007. aastaks oli majakarp valmis, elekter sees. Vett ega kanalisatsiooni ei olnud. Tekkis paus. Lembit niitis ja hoidis krundi korras.

„2010. aastal puhkusel olles lugesin raamatut „Päevalillede maja“. Raamat rääkis inglise perekonnast, kes ostis suvekodu Prantsusmaale. Nende meeleitud ponnistused ja tugevsemitahe, maja korrastamisel imponeerisid. Mõtlesime, et proovime puhkuse aja elada maja peal (nii me ütlesime, kui maja juurde tööd tegema tulime – et lähme maja peale). Vedasime madratsid, tekid, mõned sööginõud kohale ja elu võis alata. Ja see kolm nädalat sai otsustavaks. Vett tõime Lembitu isa juurest 40-liitrise nõudega, puitpliidil tegime süüa. Kätte jõudis sügis. Asja otsustas tollal 6-aastane Sven – mina tahan maja peale jääda, me saame ju koos siin hakkama, kõik on hästi.

Fotod: Viivian Päll

Sellest lapse kindlameelsest otsusest ja julgusest sündiski otsus, et alustame siis elu oma majas,“ räägib Eve.

2011. aasta suvel saadi vesi majja ja paar nädalat hiljem ka kanalisatsioon. Naine sõnab: „See voolav vesi kraanist oli nagu ime – pesime-pesime-pesime Sveniga käsi vee all ja aina nautisime.“

2018. aastal, Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva suvel sai majale vooder ümber. „Vaatasin eelnevalt sadade kaupa pilte Tallinna puitmajade välisfassaadidest, et leida ideid maja voodri ja akna piirdelaudade tarbeks,“ räägib perenaine. Tasa-pisi tehti töid siseruumides tubade kaupa, 2022. aastal saadi lõpuks ring peale.

Aiakujundusega alustati alles viis aastat tagasi. Eve sõnab, et ega ta suurt midagi teadnud taimedest ega mullast. Algselt istutas lilli-põõsaid sinna, kuhu tundus, et sobib. Alles mõni aasta hiljem tuli arusaam, et ega ikka iga asi suvalises

kohas ei kasva ning tegi korrekture. Praegu on ümbrus imeline, palju avarust, korras ja niidetud muru, õitsvad lillepeenrad ning okaspuuvormid. Lihtne õuekujundus ning avar vaade loob koduse tunde.

Perel on suurepärane koostöö ja tegevuste jaotus. Lembitul on kuldseid käed ja hakkamist iga töö peale, Evel on palju loomingulist lähenemist ja ideid, mille vahel tuleb valida ja seal tuleb appi poeg Sven, kes oma realistliku lähenemise ja hea maitsemeelega ütleb, mis ilus ja sobiv.

Eve lausub, et nad on väga tänulikud oma vanematele, kes neid oma kodu loomisel nõu ja jõuga toetasid.

„Tee tööd, näe vaeva ja siis tuleb armastus. Jah, me armastame väga seda oma rajatud kodu, seda oma Ukuaru. Ja on suureks tunnustuseks, et saame pakkuda ka rõõmu ja silmailu meie kodust möödujatele,“ räägib perenaine Eve.

Kiviõli linna lasteade Kannike Ootame oma meeskonda ERIRÜHMA ÕPETAJAT

Töö kirjeldus: Kiviõli linna lasteade Kannike ootab sobitusrühma 2 õpetajat 1,0 koormusega. Õpetaja peamisteks tööülesanneteks on lastega tegelemine ning suhtlemine, õppetegevuste planeerimine, läbiviimine, analüüsimine ning vastavasisulise dokumentatsiooni täitmine, õppi- ja tegevuskasvukeskkonna loomine, lastevanematega suhtlemine ja nende nõustamine.

Ootused kandidaadile:

- Kõrgharidus
- Pedagoogilised kompetentsid
- Eripedagoogika koolitus
- Eesti keele oskus C-1 tasemel
- Arvuti kasutamise oskus
- Hea suhtlemisoskus
- Hea pingetaluvus
- Koostöövalmidus
- Hea oleks erivajadustega lastega töö kogemus

Omalt poolt pakume:

- Sõbraliku kollektiivi
- Kindlat sissetulekut
- Arenguvõimalusi ja täiendkoolitusi
- 56 päeva puhkust suveperioodil

CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad palume saata hiljemalt **25.oktoober 2024.a.** aadressil Võidu 12, 43 122 Kiviõli linn, Lüganeuse vald või e-postiga: lasteade@kannike.info
Tööle asumise aeg: esimesel võimalusel
Info telefonil 33 57 490 või 53 439 160

7. oktoobril ootame noori vanuses 9-14 aastat Sonda rahvamajja kell 16.30. Kui Sind paelub näitlemine, siis tule löö kampa! Sellel korral toome lavale ühe vahva muusikali.
Info: karmen.korts@lyganuse.ee

Loomevõistlus on jõudnud lõpule

Lüganeuse Kultuurikeskus kuulutas aprillis välja loomevõistluse „Kultuuririkkus – minu meel, minu keel“. Oodatud olid luuletused, muinasjutud ja esseed. Loomevõistlusele laekus 12 luuletust. Avaldame loomevõistlusele esitatud tööd. Autoriks Mirjam.

SOOD JA NURMED
Hoidkem sood ja hoidke nurme
õhtu taevast kureparve.
Kui pole sood, ei ole nurme
kaob ka kaardilt Soonurme.

VARBLASED
Saabub värvude särtsakas kari
põõsastelt saab sõõnud iga mari
sädistatud selgeks homse söögi sari
kuni päevast järgi jääb vaid vari.

VAHTRAPUU
Puu ihusad värvid sai looduselt kingiks.
Nüüd vahtraleht lõpetab eluringi.
Tiirleb õhus veel kümnekond ringi
kui murule maandub,
siis hirm kohe taandub.

Küll on ilus! Hüüdis tüdruk,
kes maast lehe leidis.
Ta oli just täpselt
vahtra värvilises kleidis.

Vana vahtrapuu
tuule käes kaardus.
Hoidis lehte ta kaua,
kuid siis lõpuks loobus-
kõige suurem meist siiski on
Loodus.

Eerika ja Leino Tammanni kodu ilmetab imeilus suur looklev lillepeenar. Silmailu pakuvad õitsvad hortensiad, roosid, hostad, iirised, daaliad, erinevad värvilaigud suvelilledest ja erinevad okaspuuvormid. Kaunis ja korrektne!

See kaunis koduaed hakkab möödujatele hästi silma, ei asu küll suure peatee ääres, kuid Soonurme poole liikujad märkavad seda kohe kindlasti. Juba eemalt hakkab silma kaunitult kujundatud sissepääs hoovi, väravapostidel tuules hõljuvad siidised kõrelised.

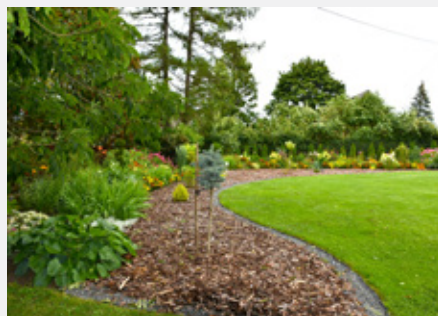
Juba aeda sisenedes on märgata, et kõik on paigas, korrektne ja hooldatud, kus lisaks silmailule võib näha, et iga detail on leidnud oma kindla koha.

Eerika ja Leino on ise oma kodu kujundanud. Ostsid selle 20 aastat tagasi, 7 aastat seisis tühjana, siis alles tuldi päriselt majja elama. „Eialgu oli krundil ainult sirelivõsa, nii et maja ei paistnud välja,“ räägib Eerika ning lisab: „See vajab suurt tööd. Sirelid said maha võetud, tigudega võideldud ning krunt prahist puhastatud.“

Suurem töö, mis vajab palju aega ja tahtmist, alles algas. Ning tahtmist Eerikal on, sest aiakujundus on tema hobiks. Alguses tegi perenaine ikka väikesed lillepeenrad, kuid kui käis ära Palusalu aias, kaevvas kõik peenrad üheks suureks kokku. Palju inspiratsiooni on saadud ka Võiste puukoolist.

„Eialgu sai istikuid istutatud ka nii, et hiljem tuli jälle ringi tõsta, sest tundus, et see koht ikka sellele taimele ei sobi,“ ütleb Eerika. „Endise perenaise lilledest sai kasvama jäetud murtud süda ja liiliad,“ lisab ta. Perenaise enda lemmikud on okspuud ja hortensiad, neid kasvab aias erinevaid sorte, kõik need pakkuvad õiteilu pikaks perioodiks.

Maja taga laiub pikk looklev multšiga kaetud peenar, kus kasvavad erinevad okas-

puuvormid, mis annavad aiale rohelust aastaringselt. Ka erinevate toonidega hostad kaunistavad aeda kevadest sügiseni. Perenaise hoolikalt valitud lillede valik pakub silmailu kogu hooajaks. Kõnniteed ääristavad madalad punased roosid. Kõik lilled, puud ja põõsad on hästi valitud, aed ja hooned on viimistletud ja korras. Maja ümbritseb hästi-

hooldatud muruplats. „Abiks on robotniiduk, mis peletab ka mutte,“ ütleb perenaine.

Aiaäärsete elupuude ette on istutatud hortensiad, mille õied tunduvad tumerohelisel taustal eriti kaunid. Krundi paremas servas on ka tarbeaed, kasvahoone ja õunapuud – see vajab samuti hoolt. Loomulikult on abiks ka abikaasa Leino.

Fotod: noortekeskuse arhiiv

Maidla noortekeskuses toimus põnev päevalaager

Augusti esimeses pooles said Lügänu valla noored osaleda Maidla noortekeskuses toimuvast päevalaagrist. Päevalaager kestis viis päeva ning oli täis erinevaid ja põnevaid tegevusi.

Laagris said noored ülevaate ohutust liiklemisest ning osaleda temaatilises töetoas. Tuletati meelde, miks on oluline kanda kiivrit ning jälgida liikluses toimuvat.

Noortele tuli külla Merkuuri mobiilne õppeklass, et korraldada tehnoloogiaalane töötuba. Osalejatel tuli valmistada vineerist kell. Kellale paigaldati mehhanism

ning iga osaleja sai kella oma loomingu kohaselt kaunistada.

Silva Kaisu põnevas töötoas õppisid noored, kuidas valmistada kaisupatja ning taaskasutatavat kotti. Samuti sai looduslikest vahenditest valmistada võtmehoidja. Räägiti ettevõtlikkusest ja ettevõtlusest, turundusest ja disainist.

Suurt põnevust pakkus keraamika töötuba, kus iga osaleja sai valmistada just talle sobiva eseme. Tegevuse tulemusena valmisid põnevad kujukesed ja tarbeesemed. Loovusel ei olnud piire!

Loomulikult ei puudunud laagri tegevustest ka mängud ja võistlused. Ilm oli soe ja võimaldas pidada maha päris toreda veeõja. Keha kinnituseks pakuti laagris sooja toitu, kuid noored ise said valmistada maitsva koogi, et laagripäeva magusamaks muuta.

Aitäh osalejatele ja toetajatele! Teiega oli väga põnev!

Marge Eiert

Maidla Noortekeskuse noorsootöötaja

Sonda Noortettoa päevalaagrist

Peale jaanipäeva sai Lügänu valla noortekatel plaani võetud päevalaagrid. Igal noortekal oli oma lähenemine ja paika pandud nädal, millal nende laager toimus.

Sonda oli seekord järjekorras viimane ja meie päevalaager oli kirjas 12. – 16. augustini. Tegevuste paika saamine läks üsna edukalt ja esialgu kahtlusi tekitanud meisterdamised osutusid oodatust edukamateks.

Igal hommikul peale kogunemist tegime mõned virgutusharjutused, et pikaks päevaks valmis olla. Esimesel päeval peale põhjalikumalt omavahelist tutvumist seadsime sammud Sonda Kõrtsi, kus võttis meid vastu lahke pererahvas ja mõnus muusika. Kaire õpetas meile pitsatgu. Pitsad said väga maitsvad ning

lustimise kõrvale täitsid need kõhud päris korralikult. Päeva teises pooles valmisid puidupõletustehnikaga vahvad kandikud ja nimesilt.

Teisipäeval mõllasime hommikupoole kooli vanal staadionil, kus sai ära proovitud nii võrkpall, reketimäng, lennutatud taldrikuid jne. Mängimata ei jäänud ka „Jahimehe“ mäng ja asfaldil kriitidega trips-traps-trull. Peale maitsvat lõunasööki Pagarikoda OÜ poolt õpetas Leelo meid pulgakooke tegema. Need said üli-maitsvad ja imekombel jätkus maiustamist nendega lausa paariks päevaks.

Kolmapäeval jõudsim viltida vahvaid paelu, palle, avokaadosid, liblikaid ja muid tegelasi. Pärast usinat nõelatööd valmistasime ise lõunaks endale maitsva Caesari salati ning peale tugevat kõhutäit

jõudsim veel lõuendile kunstigi teha.

Selleka kahjuks Sonda laager piirduski, sest neljapäeva hommikuks oli ennast teatavaks teinud see kurikuulus „tribuline haigus“, mis noorsootöötaja jalust niitis ja kaks viimast laagripäeva ära jättis. Loodan, et seekord ära jäänud plaanid saab teoks teha mõnel teisel korral.

Tahan öelda suured tänud tublidele osalejatele ja abistajatele! Ilma teieta poleks need toredad päevad teoks saanud.

Kindlasti on üht-teist õppida ja seekordsest kogemusest meelde jätta, aga loodan, et kohtume veel põnevamate ja vahvate ettevõtmistega!

Ann Leon

Sonda noortettoa noorsootöötaja

Fotod: lasteaija arhiiv

Rõõmurohke päev vanavanematega

Uus õppeaasta on hoogsalt käima läinud. Vanavanemate päev on riiklik tähtpäev ning tähistatakse septembri teisel pühapäeval. Püüsi lasteaija Marjakese Vaarika rühma lapsed otsustasid oma vanavanemaid meele pidada ja külla kutsuda neljapäeval, viiendal septembril. Vanavanemate päeva eesmärgiks on tänada ning avaldada austust vanavanemate laste ja lastelaste kasvatamise, jagatud hoole ning armastuse eest. Vanavanemate tarkus on väärtuste kandja.

Lapsed olid elevil juba hommikust peale, kas luuletused vanaisale-vanaemale on ikka mees? Üritus toimus kahes osas. Koos vanavanematega külastasime Püüsi linna raamatukogu. Raamatukogu juhataja, tädi Koidu, võttis meid juba uksest rõõmsalt vastu ja juhatas raamatute juurde. Lapsed kuulasid muinasjutu ja said ise tutvuda väljapandud raamatutega. Võimalus oli võrrelda omavahel kõige suuremat raamatut kõige väiksema raamatuga. Lapsed said koos vanavanematega uudistada uusi ja põnevaid lasteraamatuid. Kaasa võis võtta meeldima hakanud raamatu, et seda siis kodus põhjalikumalt vaadata ja hiljem tagasi tuua. Aeg lendas linnulennul ning oligi aeg raamatukogust lahkuda, võttes kaasa meeldiva mälestuse oma mälestuste laekasse.

Selleka polnud päev veel kaugeltki lõppenud, ees ootas bussisõit Lügänu kii-geplatsile. Vanavanematel oli piknikukorv hea ja paremaga kaasa võetud. Võis alata mängulust, kiikumine, kõitel kõrgusesse ronimine ning ühiselt hoo sisse saanud pallimäng. Suureks üllatuseks oli jahutav jäätiseports!

Jutuajamisel lastega selgus, et vanaemad-vanaisad teavad palju põnevaid ja huvitavaid lugusid rääkida. Samuti on vanaemad-vanaisad alati olemas seiklusteks, jalutuskäikudeks, ujumiseks, kelgutamiseks, uusi maid avastamas. Seega vanavanemate abi ja südamesoojus on hindamatu!

Armsad vanavanemad! Soovime teile tugevat tervist, teadmist, et olete oma lastelastele väga vajalikud! Imelist koosolemist!

Meil, õpetajatel, oli tore vaadata laste rõõmu ja särasilmi, mis teadagi on parim edasiviiv jõud õpetaja töös!

Õpetajad Tiio Reisi ja Heli Linde

Meenutame skulptor Lembit Palmi

27. oktoobril tähistame Lügänu vallas elanud skulptor Lembit Palmi 80. sünniaastapäeva.

Kiviõli Kunstide Kool on tellinud Eesti filmirežissöörilt Raimo Jõerannalt dokumentaalfilmi, et meenutada oma endist õpetajat ja tuntud skulptorit. Koostöös Lügänu Kultuurikeskuse ning MTÜ Lügänu Külaseltsiga korraldame 26. oktoobril pealelõunal Lügänu rahvamajas mälestusürituse. Kõik, kes soovivad Lembit Palmi pärandit meenutada ning temast tehtud filmi vaadata, on oodatud meiega liituma 26. oktoobril Lügänu rahvamajas. Mälestusürituse täpsem kellaeg selgub oktoobris. Jälgige Lügänu valla Facebooki lehte!

Kiviõli Kunstide Kool

Fotod: noortetuba

Kultuurikeskuses algas sügishooaeg

Suvine puhkuseaeg on jäänud selja taha ja meie huviringid hakkavad vaikselt tuure koguma. 14.-20. oktoobrini 2024 toimub üle kogu Eesti rahvamajade nädal pealkirjaga "Meie inimesed". Lüganuse Kultuurikeskus kuulub välja sellel ajavahemikul huviringide lahtiste uste päevad. Oktoobrikuu jooksul on võimalus tutvuda Lüganuse Kultuurikeskuse erinevates rahvamajades huviringide tegevusega. Võta ühendust ringijuhiga ja kindlasti lepi kokku aeg sulle meeldiva huviringi külastamiseks:

SONDA KOGUKONNAMAJA:

Sonda rahvamaja naisrahvatantsurühm – Riia Tallerman, riia.tallerman@gmail.com, 58188725;

Sonda rahvamaja laululapsed ja laululapsed – Maret Salk, maret.salk@gmail.com, 527 8269;

Sonda rahvamaja harrastusteater – Karmen Kõrts, karmen.korts@lyganuse.ee, 5818 8731;

Sonda rahvamaja noorte projekt-teater – Karmen Kõrts, karmen.korts@lyganuse.ee, 5818 8731.

MAIDLA RAHVAMAJA:

Naisrahvatantsurühm Omasoodu – Maris Kriisa, mariskriisa18@gmail.com, 5340 7045, E/T 19.00-21.00;

Segarühm Lampjalakesed – Merike Hobolainen, 514 3951, P 18.00-20.00;

Line-tants Tuulest Viidud – Pille Naur, 522 9200, T 17.30-19.00; N 18.00-21.00;

Memmede ansambel Rukkilill – Tiit Aruvee, 515 6472, K 12.00-14.00;

Zumba – Gerly Kiivet, 5331 1341, K 18.30-19.30.

LÜGANUSE RAHVAMAJA:

Memmede tantsurühm Minnid-Mannid – Helju Veedam, 5687 2875; **Täiskasvanute jooga** – Küllike Küttis, 513 1754;

Lüganuse Segakoor – Heili Kivi, heili.kivi@gmail.com, 5335 8832; **Lüganuse Naisteklubi** – Elle Eero, 5818697;

Lüganuse kapell – Maris Kriisa, mariskriisa18@gmail.com, 5340 7045.

KIVIÖLI RAHVAMAJA:

Tantsustuudio Isar Dance (Lapsed/kõhutants/stretching/lady dance) – Aljona Zemljak, alenazdance@gmail.com, 5569 1164;

Memmede tantsurühm „Lõngakera“ – Maris Kriisa, mariskriisa18@gmail.com, 5340 7045;

Naisrahvatantsurühm „Tuhkali“ – Helju Veedam, 5687 2875; **Gennadi Butuzovi nimeline vene segakoor** – Raissa Višnjova, Vraehka@mail.ru, 5383 4756;

Kiviõli Rahvamaja vokaalinstrumentaalansambel (PÕHJATU) – Mehis Kreisman, 527 1601;

Näitering Otpad – Natalia Tšikul, 5851 9368;

Pensionäride klubi Ajaratas – Ülle Tiitsu, ulletitsu@hotmail.ee, 5345 5611;

Aeroobika – Galina Nikolajeva, galinan-10@yandex.ru, 5348 8298.

PÜSSI KULTUURIMAJA:

Laste mänguline jooga – Enel Kärbo, enelkarbo@gmail.com K 16.30-17.30;

Jooga meestele – Enel Kärbo, enelkarbo@gmail.com N 17.30-18.30;

Enesekaitse trenn – E kell 20.00-21.00, R kell 16.00-17.00, 5886 2242;

Sulgpall – Aigar Kägu, T 19.00-21.00, N 19.00-21.00;

Tervisevõimlemine – Jelizaveta Lušnjak, lilutta@gmail.com, T 11.30-12.30.

Sonda sauna remont-tööd on alanud

On hea meel teatada, et vallarahvas seas populaarne saun saab kauaoodatud värskenduskuuri.

Lüganuse Vallavalitsus korraldab liithankemenetlusega riigihanke Sonda sauna renoveerimistööde teostaja leidmiseks, mille käigus esitasid pakumuse kolm ettevõtet.

Remonttöödega alustati 23. septembril ning seoses sellega on saun suletud. Hankelepingu täitmise tähtaeg on orienteeruvalt 3 kuud.

Foto: LV

Lüganuse Vallavalitsus

Sügiseseid aiatööd jäätmekäitluse vaatevinklist

Sügis on aiatöodes oluline hooaeg, sest just siis tehakse ettevalmistusi, et aed oleks peale talve uueks hooajaks valmis. Usume, et kõik te olete suure kogemusega aednikud, kellele aiatööd on tuttavad ja selged. Kuid kevadise suurpuhastusega sarnaselt puutume tihti peale kokku olukorraga, kui aiaprahti koguneb palju ning tekib ka muid jäätmeid ja esemeid, millega ei oska tihti isegi usin aednik midagi peale hakata.

Seetõttu keskendume hoopis jäätmetele, mis aias võivad sügiseste tööde käigus tekkida ning sellele, kuidas on võimalik prahist ohutult ja keskkonnasõbralikult lahti saada.

Nagu teate, tekib sügisel aias suur hulk looduslikku materjali – lehed, oksad, niidetud muru ja närbunud taimed – ning nende jäätmete õige käitlemine on oluline nii aia kui ka keskkonna tervise seisukohalt.

Aiatööde käigus tekkivaid jäätmeid on mitut tüüpi:

- langenud lehed ja murujäägid – saab kompostida ja kasutada kevadel mullaparandajana;
- oksad, puukoor ja taimevarred – võivad sobida hakkimiseks ja multšina kasutamiseks;
- aiandustarvikud jm esemed – tuleb puhastada ja panna talveks sobivasse kohta.

Õige jäätmekäitus aias aitab säilitada pinnase tervist, soodustab taimekasvu ja vähendab keskkonnamõjusid. Seejuures tahaks rõhutada, et aias kogunenud puulehed ja muud taimed sobivad kompostimiseks, mitte aga põletamiseks!

Sügisese aiatööd loovad suure hulga biolagunevaid jäätmeid ning hooaja lõpus võib avastada, et puulehti, taimevarsi, murujääke jms nii palju, et aiakomposter on ülekoormatud ning kodukompostimine ei osutu enam võimalikuks. Siis võib biolagunevaid aia- ja haljastusjäätmeid edasiseks käitlemi-

seks jäätmekäitlejale üle anda. Sellist võimalust võivad kindlasti kasutada ka kortermajad, kus kompostimisvõimalus üldse puudub.

Selleks on Lüganuse vallas kaks võimalust. Üks nendest on, et perioodil 1. mai – 31. oktoober võib tellida aiapäätmete äraveo. Veotellimus esitatakse jäätmevedajale tellimus@ragnsells.com, märkides ka üleantavate haljastusjäätmete kogus. Haljastusjäätmed peavad olema pakitud kuni 150 l läbipaistvasse kottidesse, täidetuna kuni 10 kg. Vajalikud kotid saab osta 0,61 euro eest ka Ragn-Sellilt. Ühe koti äravedu maksab 0,62 eurot.

Teiseks võimaluseks on biolagunevate aiapäätmete äraandmine Erra jäätmejaamas. Seda saab aastaringselt teha jäätmejaama lahtiolekuajal, kusjuures iga Lüganuse valla elanik saab aasta jooksul anda täiesti tasuta ära kuni 180 kg aiapäätmeid. Jäätmejaamas peab neid lahtiselt (kottidest jm pakendist välja raputades) paigutama vastavasse konteinerisse. Kui aiapäätmeid on üle tasuta piirkoguse, siis rakendub hind 40,66 eurot tonni kohta (e 4 senti kilo).

Puude, marja- ja ilupõõsaste kärpimine on samuti sügisel tavapärane aiatöö. See aitab neil talve üle elada ja soodustab järgmisel hooajal paremat kasvu ja saagikust. Kuid lõigatud oksad ja muud taimejäägid võivad kiiresti koguneda suureks jäätmemassiks.

Suuremad oksad saab hakkida ja kasutada aias multšina või liisada need lõkkehunnikusse. Kui lõkke tegemine on teie kodukohas lubatud, siis pea meeles, et lõkkes tohib põletada ainult kuiva töötlemata puitu ja oksa, mille puhul aga tuleks eelistada taaskasutamist. Kui oksad ei sobi kompostimiseks või otsustad käituda keskkonnasõbra-

likumalt, vii neid samuti Erra jäätmejaama, kus võetakse puitu täiesti tasuta vastu piiramatul kogusel.

Aiatööriistad, kastmissüsteemid ja muud aiaga seotud esemed tuleb puhastada ja talveks õigesti ladustada. Tööriistade asjakohane hooldamine ja parandamine pikendab nende kasutusiga. Regulaarne puhastamine, teritamine ning kulunud osade vahetamine aitab hoida tööriistu töökorras, vältides vajadust sageli uusi osta. See ei ole ainult üheliigsete kulude vältimine ja raha säästmine, vaid on samuti keskkonnasõbralikum lähenemine.

Kui tööriistad, tarvikud jm esemed (sh lamamistoolid, kiigud, lillepotid jms) on liiga kulunud, roostetanud või pöördumatult kahjustatud ning parandada neid enam ei saa, siis kindlasti on oluline vältida jäätmeteks muutunud asjade

hooletut jätmist ja kuhjumist. Hooaja lõpuks võib aiakuuri koguneda tühjasid värvi-, laki- jm kemikaalipudeleid ja purke, plastik- jm kunstmaterjale, riideid, värve, ehitusprahti, rehve, suurjäätmeid ja muid. Kõike seda võib jällegi eelnevalt sorteerituna Erra jäätmejaamas kas tasuta või soodsas hinnaga ära

anda. Suurjäätmete (mööbliesemed, vaibad, vankrid, kiigud, kärud jms) vedu on võimalik ka otseselt jäätmevedajalt tellida, esitades veoteelise tellimus@ragnsells.com. Tellimuses peab kirjutama, mida ja millises koguses soovitakse üle anda. Ühe suurjäätmete veo korra maksimaalne maht on kuni 5 m3 maksumusega 4,15 EUR/m3.

Sügis on õige aeg aias tekkinud jäätmete läbimõeldud ja keskkonnasõbralikuks käitlemiseks. Õige käitlemise kaudu saab vähendada jäätmeteket, taaskasutada looduslikke materjale ning valmistada oma aed ette uueks perioodiks.

Ilusat sügist kõigile!

Olga Valijeva
Keskkonnaspetsialist

03.10.2024 kell 18:00
Sonda Kogukonnas
KOHTUMINE KOHALIKU KOGUKONNAGA
Arutusel on Lüganuse vallas RMK valduses oleva riigimetsa majandamine.

Kohtumisel osalevad RMK ja Lüganuse Vallavalitsuse esindajad.

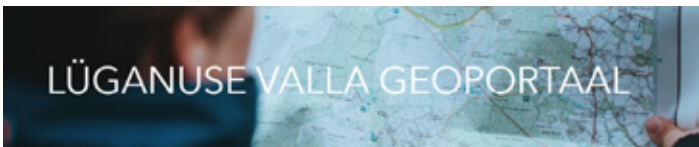
Päevakorra teemad:

- RMK hallatavatel maal asuvad alad, millel metsa majandamisega kaasneb kõrgendatud avalik huvi (KAH).
- Kuidas need KAH-alad kujunevad ja millised on KAH-aladel metsa majandamise põhimõtted.
- RMK metsatööde kaardirakenduse tutvustamine ja praktilised näited.
- RMK poolt plaanitavad metsa majandamise tööd Lüganuse vallas.
- Uljaste järve rannaala heakord.
- Küsimustele vastamine ja arutelu.

Lüganuse valla geoportaal

Juba kolmandat aastat on Lüganuse valla geoportaal kõigile kättesaadav kaardirakendused, mis pakuvad värsket ülevaadet vallas toimuvast ja tulevikuplaanidest. Kaardid on jaotatud teemade kaupa, hõlmates mitmesuguseid valdkondi, nagu planeeringud, keskkond, infrastruktuur ja muud olulised aspektid. Kaardirakendusi saab mugavalt kasutada nii valla

elanikkond kui kõik teised huvilised, et saada täpset teavet erinevate projektide ja arengute kohta. Kutsume kõiki Lüganuse elanikke ja huvilisi üles andma oma panust

– kui sul on mõni idee, mida võiks veel vallas kaardistada, ootame sinu ettepanekut! Geoportaal on avatud ja pidevas täienduses, et pakkuda ajakohast ja kasulikku infot kõigile.

TUULEALAD VALLAS
Kaardirakendusel saab tutvuda uue üldplaneeringu tuulealadega ja tuuleparkide planeeringutega. Tutvu Lüganuse valla geoportaaliga valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/kaart> ja leia vajalik info lihtsalt ja mugavalt.

Viktor Kudrjašov
GIS spetsialist

PILTUUDIS

Laupäeval, 14. septembril toimus Lüganuse valla kogu pere spordipäev Kiviõli Arenal. Spordisündmusest võttis osa hulgaliselt spordihuvilisi. Spordipäeva avas vallavanem Dmitri Dmitrijev, juhtis Jevgeni Sarri. Perekonnad pidid läbima 13 spordiala, iga osaleja sai medali. Kõikide alade läbinute vahel toimus loosimine. Oli tore sportlik päev!

Fotod: LVL

PILTUUDIS

Ida-Virumaa Kuldlīga II etapp kergejõustikus Kiviõli Arenal päikesepaistisel 19. septembril.

Hea vallaelanik!

Lüganuse Vallavalitsus kutsub osalema Varja tuulikupargi kohaliku omavalituse

ERIPANEERINGU TEABEPÄEVALE,

mis toimub
14.10.2024 kell 18.00
Kiviõli Kunstide Koolis

Arutamisele tuleb Varja tuulikupargi planeeringuga kavandatav tegevus. Varja tuulikupargi planeeringuala hõlmab kogu Lüganuse valla territooriumit.

Varja tuulikupargi materjalid avalikustatakse kogu menetluse vältel valla kodulehel <https://www.lyganuse.ee/varja-tuulepark>.

Lüganuse valla lahtised meistrivõistlused discgolfis 5. oktoobril kell 10.30

Elisioonid

- Mehed
- Mehed seemicrid >= 1354
- Fcrid >= 2000
- Naised
- Tüdrukud >= 2000

Info ja registreerimine:
<https://discgolfmeistrivõistlused.ee>
FC: Lüganuse LCE

05.10.2024

Elisioonid toetavad LCE park - Eliseo Clubi

TAKER TRAILERS
CONNECTO
mon laurée
Lüganuse valla
KKT

Foto: erakogu

Suvi jalgpalliklubis Irbis/Alliance

Suvi oli jalgpalliklubis aktiivne. Lisaks Eesti meistrivõistlustele võtsid meie lapsed osa rahvusvahelisest turniirist Baltic Sea Cup 2024, kus said suure kogemuse. Täname aktiivseid lapsevanemaid, toetajaid ja vallavalitsust. Ootame teid klubi kodumängudele!

Jalgpalliklubi Irbis

EESTI JALGPALLI LIIDU 2024 MEISTRIVÕISTLUSED KIVIÕLI ARENAL

<https://jalgpall.ee/voistlused/465/team/6344?season=2024>

U14 28.09 KELL 13.00 KIVIÕLI FC ALLIANCE - SAKU SPORTING I

U14 10.10 KELL 18.00 KIVIÕLI FC ALLIANCE - TALLINNA FC FLORA VALGE

U12 13.10 KELL 13.00 KIVIÕLI FC ALLIANCE - JK TALLINNA KALEV

U14 26.10 KELL 14.00 KIVIÕLI FC ALLIANCE - TALLINNA JK AUGUR

U12 27.10 KELL 13.00 KIVIÕLI FC ALLIANCE - TAPA VALLA SPORDIKOOL

Õnnitleme septembrikuu juubilare ja sünnipäevalapsi!

96
Aleksandra Fedoseeva

94
Silvia Sudmalis

93
Salme Hansen
Virve Männi
Vaike Kinnas

92
Eugenia-Jenni Speiga
Tamara Vender
Larissa Jerofejeva

91
Nadežda Bobkova

90
Hava Kirillova

85
Konstantin Rosi
Maria Tumash
Liidia Karhu

80

Mihkel Poobus
Valentin Zhuravlev

Rein Alasi
Milvi Vahtra

Õie Küngas
Helga Martmaa
Tiitu Lappert

75

Nikolai Sirotin
Jaan Lihtmaa
Vladimir Balõšev

Jüri Serdetšnikov
Elle Kaukes
Nadezhda Smirnova

Raisa Spitsyna
Elle Innos
Nadezhda Smirnova

Inna Sindetskaja

Lüganuse vallalehes õnnitletakse väärikasse ikka jõudnud vallakodanikke (75, 80, 85, alates 90nest iga aasta). Kes ei soovi oma sünnipäevaõnnitlust lehte, anda sellest teada telefonil 332 5840, 512 4398 või e-posti teel viivian.pall@lyganuse.ee.

MÄLESTAME LAHKUNUD VALLAKODANIKKE

German Vulf	27.01.1962 – 01.09.2024
Nadežda Lepikainen	14.06.1933 – 31.08.2024
Allan Prits	05.08.1955 – 02.09.2024
Valentina Keskküla	18.12.1939 – 02.09.2024
Heino-Hans Ivask	25.07.1933 – 31.08.2024
Boriss Lepikainen	10.07.1958 – 05.09.2024
Ivan Seleznev	14.07.1934 – 16.09.2024
Uno Kivil	25.06.1942 – 14.09.2024
Aili Kreilis	07.09.1938 – 16.09.2024

KULTUURIKALENDER

3. oktoober, kell 13.00 - 17.00 Sonda Kogukonnajärgne
Lüganuse valla eakate päeva tähistamine

4. oktoober, kell 20.00 - 00.00 Lüganuse Rahvamaja
Lõikuspidu- tantsuks mängib Tauri Anni. Laudade broneerimine kultuurikeskus@lyganuse.ee. Hea ja parem võta ise kaasa.

13. oktoober, kell 13.00 - 17.00 Sonda Kogukonnajärgne
Sügisene minilaat. Info: 58188731 või karmen.korts@lyganuse.ee

Oktoobrikuus Lüganuse valla rahvamajade lahtiste uste nädal
14.10- 20.10 toimub üle eestlase rahvamajade nädal, sellel puhul on ka meie rahvamajades avatud nädal huviringidega tutvumiseks. Võtta juhendajaga ühendust ja külasta!

14. oktoober, kell 17.00 Kiviõli Rahvamaja
Pensionäride klubi Ajaratas peoõhtu.

16. oktoober, kell 18.00 Kiviõli Rahvamaja
Teater Nuutrum. Etendus „Väikesed saladused!“ Piletid müügil Piletilevis ja kohapeal. Täispilet 23 eurot, õpilane, tudeng, pensionär 20 eurot.

30. oktoober, kell 19.00 Kiviõli Rahvamaja
Komöödiateatri etendus „Lumevangis“. Piletid müügil Piletilevis, piletimaailmas ja kohapeal. Täispilet 23 eurot, õpilane, tudeng, pensionär 21 eurot.

KIRIKUKALENDER

EELK LÜGANUSE RISTIJA JOHANNES KOGUDUS

6. oktoober, kell 10.00, Lüganuse kirik
20. pühapäev peale nelipäeva jumalateenistus

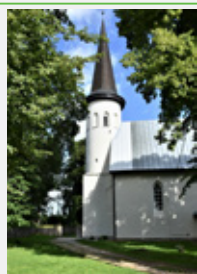
11. oktoober, kell 19.00, Lüganuse kirik
Lõikustänapüha kontsert Eva ja Villu Talsi

13. oktoober, kell 10.00, Lüganuse kirik
Lõikustänapüha jumalateenistus.

20. oktoober, kell 10.00, Lüganuse kirik
22. pühapäev peale nelipäeva jumalateenistus.

27. oktoober, kell 10.00, Lüganuse kirik
23. pühapäev peale nelipäeva jumalateenistus.

Koguduse kanteleli avatud:
E 10.00 – 14.00, N 16.00 – 18.00
Pühapäeviti 1 tund enne ja pärast teenistust.
Muul ajal kokkuleppel: 337 4249 või 502 6774.

LÜGANUSE vallaleht

Väljaandja
Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuistee 20, Kiviõli linn,
Lüganuse vald

Kujundus
MK Meedia OÜ
info@mkmeedia.ee

Toimetaja
Viivian Pall
Tel 512 4398,
viivian.pall@lyganuse.ee

Trükk
Printall AS
printall@printall.ee

Toimetusel on õigus kirja ja teisi kaastöid nende
selguse huvides toimetada ning lühendada.

Ajalehte saab lugeda

www.lyganuse.ee/lyganuse-vallaleht

da-Viru lasterikkad tähistavad oma esimest sünnipäeva rahva tantsupeoga ning kutsuvad kokku Lüganuse ja Rakvere valla rahvatantsurühmad, Hiiumaa Pillisõprade Seltsi ja Lüganuse kapelli.

Ühine pidu toimub laupäeval, 12. oktoobril kell 17.00 Maidla rahvamajas. Samal ajal on lastele ruum, kus saab meisterdada ja mängida. Iga kollektiiv saab esitada 2-3 tantsu või pala ning peale seda toimub ühine rahvatantsude õppimine ja tantsimine.

Pidu on laudadega ning igal osalejal on võimalus ühisele lauale oma suupistid ja joogid kaasa võtta.

Orienteeruvalt 19.30 mängivad tantsuks Martin Müller ja Villu Talsi.

RAHVA TANTSUPIDU

TANTSUKS
MÄNGIVAD
MARTIN
MÜLLER JA
VILLU TALS

OKTOOBER
12
LAUPÄEV
KELL 17.00

LÕOVAD KAASA
LÜGANUSE JA RAKVERE VALLA
RAHVATANTSU RÜHMAD,
HIUMAA PILLISÕPRADE SELTS JA
LÜGANUSE KAPELL

Maidla
rahvamajas

04.oktoober 2024 kell 20.00
Lüganuse rahvamajas

Lõikuspidu

Laudade broneerimine
kultuurikeskus@lyganuse.ee ; 53345137
Võta hea parem ise kaasa!

VILLU&EVA

Kontsert on tasuta

Autor Andrus Kivirähk
Lavastaja Peeter Tammearu

VÄIKESED SALADUSED KIVIÕLI RAHVAMAJAS

16. oktoober 2024
Kell 18.00

43.PÜSSI SEERIAJOOKS

Püssi ring
27.09.2024

Püssi Kultuurimaja juures

Tillujooks - 17.30

1,3 km - 17.40

3 ja 6 km - 18.00

Info:

Info: Jevgeni Sarri 5019480